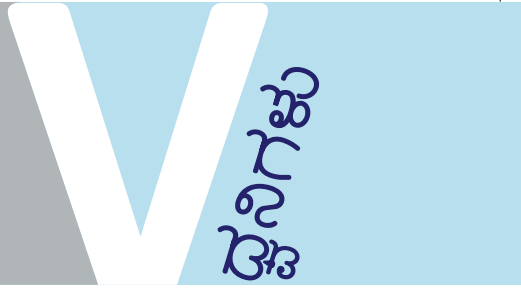

ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದು

ಪದ್ಮಾ ಬಿ.ಎಂ.

ಪರಿಚಯ

ಕಥೆಗಳು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇಷ್ಟವಾದವು. ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳು ಕಥೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ನಾವು ಕೇಳಿದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಕಾಗಕ್ಕೆ ಗುಬ್ಬಕ್ಕ (ಕಾಗೆ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ) ಗೋವಿನ ಹಾಡು, ಏಳು ಸಮುದ್ರದ ಆಜಿ ಇರುವ ರಾಕ್ಷಸ, ಮುಂತಾದ ಕಥೆಗಳು ಸದಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಕಾರಣ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಲವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ನನಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಪದ್ಯ ರೂಪದ ಕಥೆಗಳು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಪದ ಬಳಕೆ, ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳ ಕಥಾವಸ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದವು. ಆಗಲೇ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತಹ ಹೊಸ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಬಂದದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಒಡನಾಡುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿಯೂ, ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಥೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ ಫೌಂಡೇಷನ್) ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವೊಂದನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರಿದವು.

ವೈಧಾನಿಕತೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಡುಭಾಷೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಪರಿಸರ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ತಂದು ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ನಾವು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಹಲವಾರು ಅನುವಾದಿತ, ಸಚಿತ್ರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ವಿಷಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಕಥೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಚರ್ಚಿಸಿದೆವು.

ಚಿತ್ರ 1. ಪುಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮತ್ತು ವಿವರಿಸಿದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು

ಚಿತ್ರ 2. ಅಕ್ಕ ತಂಗಿ ಗೂಬೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮತ್ತು ವಿವರಿಸಿದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು

ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಬಹುದಾದ ಕಥೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಬರೆದ ಕಥೆಯಾದ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿ ಗೂಬೆಗಳು ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಚಿತ್ರ ಸಮೇತವಾಗಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆವು. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇತರ ಕಥೆಗಳೂ ಇದ್ದವು: ಹುಣಸೆ ಪೆಪ್ಪರ್ ಮೆಂಟ್: ಹುಣಸೆ ಪೆಪ್ಪರ್ ಮೆಂಟ್ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರಿಯರು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕುವ ಕಥೆ; ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು: ತನ್ನ ಅಜ್ಜಿಯ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಪುಟ್ಟ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿಯ ಕಥೆ; ಮರ ರಾಕ್ಷಸ: ಇದು ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಬಂದಿದ್ದ ಮರಕಡಿಯುವವನ ಮನೆಗೆ ಹಬ್ಬದೂಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸನ ಕುರಿತಾದ ಕಥೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಆನಂದದಾಯಕವೆಂದೂ ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹುಣಸೆ ಪೆಪ್ಪರ್ ಮೆಂಟ್ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೇ ಪೆಪ್ಪರ್ ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ಮಂಗಳೂರಿನ ಶಿಕ್ಷಕಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ತಂಪು ಗಾಳಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ (ತಾಪಮಾನ) ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಜೀವಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಳಸಿದರು.

ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವಿಕೆ

ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ಎನ್ಬಿಟಿ) ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ

ನಮ್ಮ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳಿಸಲು ಬಳಸಿದ್ದೇವೆ.

ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ್ಪನಿಕತೆ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಸುವ ಮೊದಲು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಆ ಪದಗಳ ಅಕ್ಷರಗಳು ಮತ್ತು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನ ಮಂಗುವಿನ ಬುಗುರಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗುವಿಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಬುಗುರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಅವನು ಹೊಸ ಬುಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ 'ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ'. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ದುಃಖಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಮೊದಲನಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಅವನು ಅದಕ್ಕೆ ಚಾಟಿ ಸುತ್ತಿ ಆಡಿಸಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಶಿಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಬಳಿ ಈಗ 'ಶಿಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವ ಬುಗುರಿ' ಇದೆ ಎಂದು ಸಂತಸ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಆಲೋಚನಾ ಲಹರಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಎನ್ ಬಿ ಟಿ ಪ್ರಕಾಶನದ 'ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊಡುಗೆ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಆನೆಗೆ ಗೀಜಗನ ರೀತಿ ಹಾರಲು ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಅದು ಗೀಜಗನ ಗೆಳೆಯನಾದ್ದರಿಂದ ಆನೆಯು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬಳಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು

ಹೇಳಿತು. ಗೀಜಗವು ತನ್ನ ಬಳಗದಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಗರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆದು ಆನೆಗೆ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೇಯುತ್ತಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆನೆಗೆ ಹಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು, 'ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಆನೆಯು ಎಷ್ಟೊಂದು ಭಾರ, ಹಾರಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಒಂಭತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳು ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಕೋಳಿ, ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಹೋಗುವಾಗ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಪ್ಪ ಕೋಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬರುಗಾಳಿ ಬಂದು ಕೆಲವು ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಒಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅಪ್ಪ ಕೋಳಿಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ಉಪಾಯ ಏನಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅಪ್ಪ ಕೋಳಿಯು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಕೋಳಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಒಡೆದಿವೆ ಎಂದು ನಿಜ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರು.

ಎನ್ ಬಿ ಟಿ ಪ್ರಕಾಶನದ ಹಾರಲು ಕಲಿತ ಮಂಗಳ್ಳಿ ಮರಿ ಹಕ್ಕಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಆ ಕಥೆಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಮಂಗಳ್ಳಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಅದರೊಳಗೆ ಮೂರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮರಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಅದು ಹಾರಲು ಹೆದರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮರಿ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹಾರಲು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಮಂಗಳ್ಳಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇತರ ಎರಡು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತವೆ. ತಾಯಿ ಹಕ್ಕಿ ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ

ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, 6 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನು 'ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಆಹಾರ ನೀಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಕ್ಷಿಯು ಎರಡು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಎಸೆದಿದೆ!' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ! ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಸ್ವತಃ ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಗಣಿತದ ಕಲಿಕೆ

ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆರಂಭಿಕ ಗಣಿತವನ್ನು (early mathematics) ಕಲಿಸುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಒಂಭತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪ ಕೋಳಿ ಎಂಟು ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ, ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡೆದು ಮರಿಗಳು ಹೊರಬಂದು ಅವು ಆಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರಭೇದದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡಾಗ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹಾರಿ ಹೋಗತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಂದರೆ: ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯು ಎಷ್ಟು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾರಿಹೋದವು? ಎಷ್ಟು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಉಳಿದಿವೆ? ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜವಾಗಿ ವ್ಯವಕಲನವನ್ನು ಕಲಿತರು.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕೆ

'ಮಾಂತ್ರಿಕ ತುಂಡು' ಎಂಬ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಕಾಶನದ ಕಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಯಸ್ಕಾಂತತೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆವು. ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅಯಸ್ಕಾಂತದ ಮೂಲಕ ಅದು ಯಾವ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ವಸ್ತುವಿಗೆ

ಚಿತ್ರ 3. ಒಂಭತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳು ಕಥೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆ

ಅಂಟಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದಿದ ನಂತರ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಯಸ್ಕಾಂತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಮಕ್ಕಳು ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಇದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಅವರು, ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೊರಬರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳ ಆಹಾರ, ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆಯಾದ, 'ಮುನಿಯ ಪಡೆದ ನಿಧಿ'ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕೆ

ಆರಂಭಿಕ ಕಲಿಕೆಯು ಕುಟುಂಬ, ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಚಯ, ಸಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೌರ ದಿನಾಚರಣೆ (ಕ್ಷೌರಿಕನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ) ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶೃಂಗೇರಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎಂಬ ಪಾತ್ರವು ಒಂದು ದಿನ ದರ್ಜಿ(ಟೈಲರ್), ಬಡಗಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲು ಕ್ಷೌರಿಕರಂತಹ ಬೇರೆಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸಚಿತ್ರ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸುಲಭವಾಯಿತು. ಸಸಾಕಿ ಮತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರೋಷಿಮಾದ ಮೇಲೆ ಅಣುಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಸಡೊಕೋ ಸಸಾಕಿ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಹತ್ತನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಇರುವುದು ಪತ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರ ಕೊಕ್ಕರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜಪಾನಿಯರು ಬದುಕುಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಸಸಾಕಿ ಸಾವಿರ ಪೇಪರ್ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಅವಳು ಸಾಯುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಅವಳ ಗೆಳತಿಯರು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಂಬ್ ಸ್ಫೋಟದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಯಿತು.

ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರವು ನೀವಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಮಕ್ಕಳ ಆಲೋಚನೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಥೆಯು ಕನಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ: ನಿನಗೆ ಯಾವ ಕನಸು ಬೀಳುತ್ತದೆ? ಕಥೆಯು ಭಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ: ನಿನಗೆ ಯಾವಾಗ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಭಯ ಆದಾಗ ನೀನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು

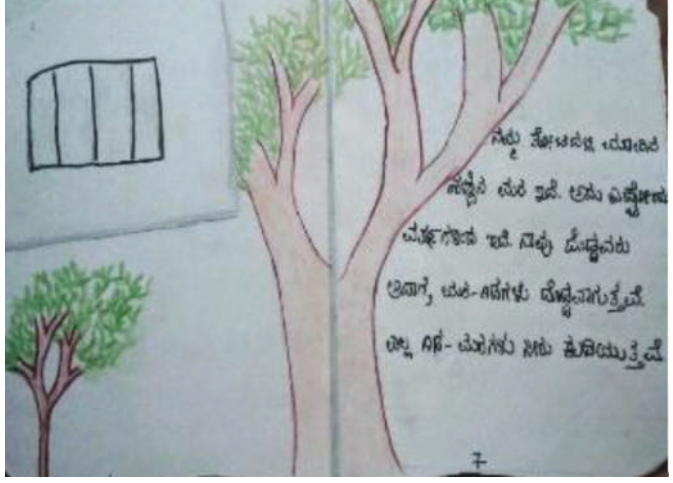
ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೊಡುಗೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಗೀಜಗ ಮತ್ತು ಆನೆ ಗೆಳೆಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನೆಗೆ ಹಾರಲು ಆಸೆಯಾದಾಗ, ಗೀಜಗ ಅದಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೇಯ್ದು ಹಾರಲು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆನೆಯು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಪಕ್ಷಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಗೀಜಗ ಮತ್ತು ಆನೆ ಎರಡೂ ತಾವು ವಿಭಿನ್ನ ದೈಹಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಸಿಕೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಕೆಲವರು ಪಕ್ಷಿಯು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇತರರು, ಆನೆ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾನು ಕಾರಣ ಎಂದು ಪಕ್ಷಿ ಕ್ಷಮೆಯಾಚಿಸಿದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಒಂದು ಗುಂಪು ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಆನೆಯ ನಡುವಿನ ಕೊನೆಯ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೇ ಹಲವು ವಿಭಿನ್ನ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವಾಗ ನಾವು ಕಥೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳು

- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ, ಕುತೂಹಲಭರಿತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ. ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬರವಣಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 'ನರಿಯು ಬಾವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಸಾಲನ್ನು ಓದಿದಾಗ, 'ಬಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ನರಿಯು ಹೇಗೆ ಹೊರಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಿ?' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದರು: 'ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು ನರಿಯು ಅವುಗಳನ್ನು ಏರಿ ಮೇಲೆ ಬಂದಿತು.' 'ನರಿ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು' ಮತ್ತು 'ನರಿ ಇತರರ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು'.
- ಸರಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಸಚಿತ್ರಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಚಿತ್ರ ಸರಣಿಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವರು ವಿವಿಧ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇತರ ಮಕ್ಕಳು ಓದಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಶಾಲೆಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬಹುದು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳು ವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಜೀವನದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ 4.5. ಕಥೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಪದ್ಮಾ ಬಿ.ಎಂ. ಅವರು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು padmavatamma.munivenkatappa@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ನಿವೇದಿತಾ ಬಿ. ರುದ್ರೇಶ್ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಲತಾ ಕೆ.ಸಿ.